جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

شماره ۱۹۰۲۴ ..... ۶۳۷۰۹/ت‌هـ

تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۲

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وزارت کشور - وزارت دادگستری - سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - سازمان اوقاف و امور خیریه

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۱/۳۱ به پیشنهاد شماره ۸۰/۲۰۹۳۷۵ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی (با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) و تأیید شورای ملی تأمین مالی و به استناد جزء (۴-۵-۳) بند (ب) ماده (۲)، ماده (۵) و بند (ب) ماده (۴۶) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب ۱۴۰۲، آیین‌نامه اجرایی نحوه استفاده از پایگاه داده اعتباری و گزارش‌های شرکت‌های اعتبارسنجی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها (موضوع نحوه استفاده از پایگاه داده اعتباری و گزارش‌های شرکت‌های اعتبارسنجی)

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱- **قانون:** قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب ۱۴۰۲.

۲- **قانون بانک مرکزی:** قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲.

۳- **شورا:** شورای ملی تأمین مالی موضوع بند (الف) ماده (۲) قانون.

۴- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۵- **مرکز:** مرکز تسهیل تأمین مالی تولید وزارت امور اقتصادی و دارایی.

۶- **کارگروه:** کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیکی موضوع ماده (۳) قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۲.

۷- **پایگاه داده اعتباری:** پایگاه داده اعتباری کشور موضوع تبصره (۴) بند (ب) ماده (۲) قانون.

۸- **امتیاز اعتباری:** شاخصی کمی مبتنی بر داده‌ها و الگو(مدل)های معیّن که بیانگر احتمال عدم بازپرداخت به موقع (نکول) یا تعیین مخاطره (ریسک) اعتباری اشخاص است.

www.dotic.ir

۹- اطلاعات مکمل: اطلاعات موضوع بند (۹) ماده (۱) آیین‌نامه نحوه تأسیس و فعالیت شرکت‌های اعتبارسنجی موضوع جزء (۱-۵-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۶۸۹۰۹/ت۶۳۳۷۹هـ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳.

۱۰- شرکت اعتبارسنجی نوع یک: شرکت موضوع بند (۱۵) ماده (۱) آیین‌نامه نحوه تأسیس و فعالیت شرکت‌های اعتبارسنجی موضوع جزء (۱-۵-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون.

۱۱- شرکت اعتبارسنجی نوع دو: موضوع بند (۱۶) ماده (۱) آیین‌نامه تأسیس و فعالیت شرکت‌های اعتبارسنجی موضوع جزء (۱-۵-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون.

۱۲- اعتبار: هر نوع پرداخت یا تعهد به پرداخت وجوه توسط مؤسسه اعتباری در قالب اعطای تسهیلات، ایجاد تعهدات و سایر موارد، به مشتری در قبال تعهد وی به بازپرداخت وجوه مذکور.

۱۳- گزارش اعتباری: گزارشی که توسط شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک صادر شده و مشتمل بر سوابق اعتباری و امتیاز اعتباری است.

۱۴- رتبه اعتباری: شاخصی که توسط مؤسسات رتبه‌بندی تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار با استفاده از اطلاعات کمّی و کیفی و بر اساس یک روش مشخص، به منظور تعیین احتمال عدم ایفای به موقع تعهدات اشخاص حقوقی محاسبه می‌شود.

۱۵- مشتری: اشخاص حقیقی یا حقوقی که درخواست خود نظیر دریافت گزارش‌های اعتباری مرتبط با خود را به شرکت اعتبارسنجی ارائه می‌کنند.

۱۶- تأمین‌کنندگان اطلاعات: مراجع تأمین‌کننده داده‌های مورد نیاز پایگاه داده اعتباری شامل مراجع مذکور در تبصره (۴) بند (ب) ماده (۲) قانون و سایر مراجع به تشخیص شورا طبق جزء (۱-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون.

۱۷- مرکز مدیریت راهبردی افتا: مرکز مدیریت راهبردی امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات ریاست جمهوری.

ماده ۲- تأمین‌کنندگان داده‌های زیر مکلفند به استناد جزء (۱-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون و با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۱، داده‌های زیر را با تأیید کارگروه و در بازه زمانی مورد نیاز پایگاه داده اعتباری، مطابق زمان‌بندی مصوب شورا در اختیار پایگاه داده اعتباری قرار دهند:

۱- سازمان ثبت احوال کشور: مشخصات هویتی، وضعیت تأهل و تعداد اعضای خانوار.

۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور: داده‌های دارایی‌های منقول و غیرمنقول اشخاص حقیقی و حقوقی، مشخصات ثبتی اشخاص حقوقی و اطلاعات محل اقامت اصلی اشخاص حقوقی به همراه سوابق تغییرات.

www.dotic.ir

۳- قوه قضاییه: داده‌های محجورین، محکومیت‌های مالی و کیفری، وضعیت ورشکستگی و اعسار اشخاص به همراه سوابق آن.

۴- وزارت دادگستری: داده‌های مرتبط با تخلفات موضوع قانون تعزیرات حکومتی به همراه سوابق آن.

۵- سازمان امور مالیاتی کشور: داده‌های سوابق پرداخت مالیات توسط مودیان، بدهکاران مالیاتی و اشخاص حقیقی و حقوقی که فرار مالیاتی آنها محرز شده است.

۶- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران: بدهکاران بیمه‌ای، ادعاهای خسارت اشخاص و خسارت‌های پرداخت‌شده به اشخاص.

۷- گمرک جمهوری اسلامی ایران: داده‌های سوابق پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و اطلاعات بدهکاران و متخلفان گمرکی.

۸- سازمان تأمین اجتماعی: داده‌های سوابق پرداخت حق بیمه تأمین اجتماعی و بدهی قطعی بیمه‌ای اشخاص موضوع قانون تأمین اجتماعی.

۹- فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران: سوابق نمره منفی گواهینامه‌ها، مبلغ جرائم راهنمایی و رانندگی و بدهی‌های مربوطه اشخاص به همراه سوابق پرداخت آن.

۱۰- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: داده‌های مشاغل، وضعیت اشتغال و تغییرات شغل اشخاص.

۱۱- مرکز اطلاعات مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی: داده‌های فهرست سیاه و خاکستری موضوع ماده (۱) دستورالعمل اجرایی شناسایی و پیشگیری از تشکیل و فعالیت شرکت‌های صوری مصوب ۱۴۰۳/۴/۲۴ ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی و مشخصات اشخاص دارای سابقه پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم.

۱۲- سامانه املاک و اسکان کشور: داده‌های مندرج در این سامانه نظیر کد (شماره)پستی، مساحت (متراژ)، طبقه و واحد، سال ساخت، میزان مالکیت و تاریخ شروع مالکیت.

۱۳- شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران: شماره (کد)پستی.

۱۴- سازمان بورس و اوراق بهادار: داده‌های اوراق بهادار در مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی.

www.dotic.ir

۱۵- سازمان اوقاف و امور خیریه: داده‌های مربوط به موقوفات اشخاص حقیقی و حقوقی.

تبصره ۱- در صورت نیاز به به‌روزرسانی داده‌های مورد نیاز پایگاه داده اعتباری، شورا مجاز است با پیشنهاد هر یک از اعضای شورا و پس از تصویب کارگروه، سایر اطلاعات مورد نیاز از تأمین‌کنندگان فوق و سایر تأمین‌کنندگان را دریافت نماید.

تبصره ۲- داده‌های مربوط به قبوض و نظایر آن در زمره اطلاعات مکمل به حساب آمده و مشمول ذخیره و نگهداری در پایگاه داده اعتباری نخواهد بود. شرکت‌های اعتبارسنجی نوع دو در صورت نیاز می‌توانند با هماهنگی مرکز و پس از تأیید کارگروه، به این اطلاعات دسترسی پیدا کنند.

تبصره ۳- دستگاه‌های موضوع این ماده موظفند جهت رسیدگی به اعتراضات و شکایات صورت‌گرفته در خصوص داده‌های اعلامی آنها، سازوکار مناسب پاسخگویی را فراهم نموده و مطابق با آیین‌نامه موضوع جزء (۵-۵-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون اقدام کنند.

ماده ۳- بانک مرکزی موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، اطلاعات زیر را در پایگاه داده اعتباری تجمیع نموده و مطابق ضوابط این آیین‌نامه در اختیار شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک قرار دهد:

۱- سوابق چک‌های اشخاص: سوابق چک‌های موضوع قانون اصلاح قانون صدور چک مصوب سال ۱۳۹۷ با اصلاحات بعدی آن، که در جریان، رفع سوءاثرشده و یا رفع سوءاثرنشده می‌باشند.

۲- سوابق تعهدات ارزی اشخاص: سوابق تعهدات ارزی ایفاشده و ایفانشده.

۳- وضعیت فعلی تعهداتی اشخاص: ضمانت‌نامه‌های ریالی و ارزی، اعتبارات اسنادی اعتباری و تعهدی ریالی و ارزی و کارت‌های اعتباری دریافت‌شده.

۴- وضعیت فعلی تسهیلاتی اشخاص: تعداد و نوع تسهیلات، مانده و طبقه‌بندی جاری و غیرجاری تسهیلات ریالی و ارزی پرداخت‌شده به اشخاص توسط مؤسسات اعتباری.

ماده ۴- اطلاعات سوابق تسهیلاتی و تعهداتی اشخاص، مطابق چارچوبی که با پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب شورا می‌رسد، توسط شرکت اعتبارسنجی نوع یک تحت نظارت بانک مرکزی از مؤسسات اعتباری، تعاونی‌های اعتباری، صندوق‌های قرض‌الحسنه و شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) دریافت خواهد شد. شرکت مذکور مکلف است یک نسخه از اطلاعات مذکور را پس از دریافت به صورت سامانه‌ای به بانک مرکزی ارسال نماید.

www.dotic.ir

ماده ۵- بانک مرکزی موظف است به صورت فصلی، گزارش عملکرد تأمین‌کنندگان اطلاعات پایگاه داده اعتباری، تأمین اطلاعات موضوع ماده (۳) این آیین‌نامه و آمار استعلام شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک را به مرکز ارسال نماید. مرکز موظف است گزارش مذکور را در جلسه شورا مطرح نماید. در صورت تأیید تخلف تأمین‌کنندگان توسط شورا، مطابق تبصره (۴) بند (ب) ماده (۲) قانون با اشخاص خاطی برخورد خواهد شد.

ماده ۶- اطلاعات تجمیع‌شده در پایگاه داده اعتباری، به صورت استعلامی در اختیار شرکت اعتبارسنجی نوع یک قرار می‌گیرد و ایجاد دسترسی دسته‌ای و عمده به اطلاعات پایگاه داده اعتباری برای این شرکت‌ها با رعایت قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۱ امکان‌پذیر است. استعلام اطلاعات پایگاه داده اعتباری توسط شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک، تنها پس از تأیید کارگروه و مجوز شورا مجاز خواهد بود و برای این منظور، شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک مکلفند درخواست مربوط را برای مرکز ارسال نمایند.

تبصره- به منظور ارائه خدمت الگو (مدل)سازی توسط شرکت‌های اعتبارسنجی، داده‌های دسته‌ای و عمده به صورت بی‌نام، طبق سازوکار پیشنهادی بانک مرکزی که به تأیید شورا می‌رسد، در اختیار شرکت‌های اعتبارسنجی قرار می‌گیرد.

ماده ۷- بانک مرکزی موظف است پیش از هرگونه استفاده از داده‌های پایگاه داده اعتباری، ضمن اخذ تأیید کارگروه، مجوز لازم را مطابق جزء (۳-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون از شورا اخذ نماید.

ماده ۸- داده‌های مورد استفاده در شرکت‌های اعتبارسنجی با در نظر گرفتن قید زمانی هر داده در قواعد (الگوریتم) اعتبارسنجی آن شرکت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ماده ۹- مؤسسات اعتباری می‌توانند مطابق مقررات بانک مرکزی، پیش از اعطای هرگونه اعتبار، نسبت به استعلام گزارش اعتباری از شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک اقدام نمایند. این امر، نافی مسئولیت مؤسسات اعتباری در شناسایی مخاطره (ریسک) اعتباری متقاضی نخواهد بود.

تبصره- مؤسسات اعتباری می‌توانند از خدمات شرکت‌های اعتبارسنجی نوع دو علاوه بر استعلام گزارش اعتباری از شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک مطابق آیین‌نامه اجرایی نحوه تأسیس و فعالیت شرکت‌های اعتبارسنجی موضوع جزء (۱-۵-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون، استفاده نمایند و دسترسی لازم در خصوص رؤیت گزارش‌های موضوع این تبصره را برای بانک مرکزی فراهم نمایند.

www.dotic.ir

ماده ۱۰- در تعیین سقف اعتبار مجاز متقاضی چک موضوع ماده (۶) قانون صدور چک، سامانه صدور یکپارچه چک (صیاد) باید از خدمات اعتباری شامل گزارش، امتیاز و رتبه اعتباری شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک یا دو استفاده نماید.

ماده ۱۱- سازمان بورس و اوراق بهادار ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی، ابلاغ طرح پیشنهادی و داده‌های مورد نیاز برای تهیه گزارش اعتباری توسط شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک، برای استفاده مؤسسات رتبه‌بندی در الگو (مدل)سازی و صدور رتبه اعتباری را تهیه و به مرکز ارائه کند. این طرح پس از تصویب در شورا، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (مرکز) به شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک ابلاغ می‌گردد. شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک موظفند مطابق طرح مصوب، گزارش اعتباری مورد نیاز مؤسسات رتبه‌بندی را تهیه نمایند.

ماده ۱۲- سازمان بورس و اوراق بهادار ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، شیوه‌نامه استفاده از گزارش‌های شرکت‌های اعتبارسنجی به منظور ارائه خدمات توسط نهادهای مالی دارای مجوز از این سازمان را در ارکان مربوط تصویب و ابلاغ نماید.

ماده ۱۳- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، شیوه‌نامه استفاده از گزارش‌های شرکت‌های اعتبارسنجی برای ارائه خدمت توسط شرکت‌های بیمه را تهیه و پس از تصویب شورای‌عالی بیمه ابلاغ نماید.

تبصره- شرکت‌های بیمه می‌توانند از خدمات شرکت‌های اعتبارسنجی نوع دو علاوه بر استعلام گزارش اعتباری از شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک مطابق مفاد آیین‌نامه اجرایی نحوه تأسیس و فعالیت شرکت‌های اعتبارسنجی موضوع جزء (۱-۵-۳) بند (ب) ماده (۲) قانون استفاده نمایند و دسترسی لازم در خصوص رویت گزارش‌های موضوع این تبصره را برای بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم نمایند.

ماده ۱۴- شرکت‌های فناوری مالی مانند تسهیلات‌یارها، پرداخت‌یارها، سکوهای تأمین مالی جمعی و نظایر آن مجازند با اخذ رضایت از مشتری، در ارائه خدمات خود، از گزارش‌ها و امتیازهای اعتباری شرکت‌های اعتبارسنجی استفاده نمایند.

ماده ۱۵- صندوق‌های تضمین دولتی و غیردولتی مکلفند پیش از صدور انواع تضمین‌نامه، حسب مورد از گزارش‌های اعتباری یا رتبه‌های اعتباری تهیه‌شده توسط شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک استفاده نمایند. این صندوق‌ها مجازند از گزارش‌های اعتباری یا رتبه‌های اعتباری تهیه‌شده توسط شرکت‌های اعتبارسنجی نوع دو نیز استفاده کنند.

www.dotic.ir

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب‌نامه هیئت وزیران

شماره ۱۹۰۲۴/ت۶۳۷۰۹هـ

تاریخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۹

ماده ۱۶-دستگاه‌های اجرایی که در اجرای وظایف خود نیاز به بررسی وضعیت اعتباری اشخاص دارند، مجازند صرفاً از گزارش‌های ارائه‌شده توسط شرکت اعتبارسنجی نوع یک استفاده نمایند. دستگاه‌های اجرایی موظفند حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه فهرست خدمات خود را که ارائه آن به اشخاص منوط به دریافت گزارش اعتباری است به وزارت امور اقتصادی و دارایی (مرکز) ارائه نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی (مرکز) موظف است این فهرست را پس از تأیید شورا ابلاغ نماید.

تبصره - کارمزد گزارش‌های دریافتی دستگاه‌های اجرایی از شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک با پیشنهاد بانک مرکزی و تأیید شورا تعیین خواهد شد.

ماده ۱۷- شرکت‌های اعتبارسنجی نوع یک مکلفند گزارش عملکرد دستگاه‌های اجرایی در استفاده از گزارش اعتباری را به صورت فصلی برای بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی (مرکز) ارسال نمایند.

ماده ۱۸- مواد (۷)، (۸)، (۱۳)، (۱۴)، (۱۷)، (۱۹) و (۲۱) آیین‌نامه نظام سنجش اعتبار موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۹۱۵۱/ت۵۵۲۹۶هـ مورخ ۱۳۹۸/۴/۴ نسخ می‌شوند.

محمدرضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

(۱۹۸۰۲۱۳۱)

www.dotic.ir